

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2026, č. j. 10.01-000018/26-0009, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 32/2026, o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem,

t a k t o :

- I. Žalobci **se přiznává** osvobození od soudního poplatku za návrh na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému.
- II. K projednání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 32/2026 **je příslušný** Krajský soud v Ústí nad Labem.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou nejprve u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým mu neurčila advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby dle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud věc usnesením ze dne 1. 4. 2026, č. j. 59 A 17/2026-13, postoupil Městskému soudu v Praze. Žalobce dne 20. 4. 2026 doručil krajskému soudu návrh na delegaci k němu. Návrh se týkal také dalších dvou obdobných věcí vedených u krajského soudu pod sp. zn. 59 A 15/2026 a sp. zn. 59 A 18/2026. Žalobce v návrhu odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2025, č. j. Nad 167/2025-58, a ze dne 26. 2. 2026, č. j. Nad 8/2026-66, kterými byly dřívější obdobné věci žalobce přikázány Krajskému soudu v Ústí nad Labem, a to z důvodu nutnosti celodenní péče žalobce o matku, kterou nelze zajistit jinak. Žalobce v nynějším návrhu dále uvedl, že od posledního přikázání věci nedošlo ke změně, a to ani ohledně jeho majetkových poměrů, které se nezlepšily. Nadále má vysoké výdaje spojené s péčí o matku, potřebuje jí koupit polohovací postel za 80 000 Kč a zaplacením soudního poplatku by ohrozil výživu vlastní i matky. Dle žalobce by proto soud měl zvážit, zda není možné přiznat mu osvobození od soudních poplatků.

[2] K výzvě městského soudu žalobce dne 18. 5. 2026 prohlásil, že nedošlo ke změně situace a i nadále celodenně pečuje o matku.

[3] Žalovaná se ve vyjádření k návrhu žalobce pozastavila nad množstvím soudních řízení, která žalobce vede nejen proti ní, s tím, zda by mu znovu mělo být poskytováno dobrodiní osvobození od soudních poplatků nebo přenesení místní příslušnosti na jiný soud. K návrhu samotnému podotkla, že jednou prohlášená delegace neplatí pro neurčitý počet žádostí i do budoucna. Pokud ale soud důležitý důvod ve smyslu § 9 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dovodí, pak dle žalované připadá v úvahu jedině Krajský soud v Ústí nad Labem a v rámci jeho rozvrhu práce jeho pobočka v Liberci. V podrobnostech žalovaná odkázala na usnesení NSS č. j. Nad 167/2025-58, odst. [14].

[4] Městský soud dne 21. 5. 2026 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

[5] Nejvyšší správní soud neshledal důvod, aby se odchýlil od svých dřívějších rozhodnutí ohledně obdobných návrhů žalobce, na které sám žalobce poukázal v nyní projednávaném návrhu. Konkrétně Nejvyšší správní soud usneseními č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66 nejprve osvobodil žalobce od soudních poplatků pro řízení o návrhu žalobce na přikázání věci soudu jinému než místně příslušnému (výrok I.), v rovině věcné poté rozhodl o přikázání věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15 A 126/2025, resp. pod sp. zn. 3 A 161/2025 Krajskému soudu v Ústí nad Labem (výrok II.). Dospěl totiž k závěru, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem, který odůvodňuje delegaci vhodnou ve smyslu § 9 odst. 2 s. ř. s. Stejně je na místě postupovat i v této věci.

I. K osvobození od soudních poplatků

[6] Podle položky č. 24 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je návrh na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti zpoplatněn částkou 1 000 Kč.

[7] Shodně jako ve věcech řešených pod sp. zn. Nad 167/2025 a sp. zn. Nad 8/2026 žalobce požádal i v tomto řízení o osvobození od soudních poplatků. Oproti dřívějším řízením žalobce tentokrát nepředložil vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, avšak uvedl, že jeho poměry se nezměnily (nezlepšily). V řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2026 přitom Nejvyšší správní soud rozhodl dne 26. 2. 2026, tedy jen před třemi měsíci. V nyní projednávané věci proto ze svého dřívějšího posouzení vycházel.

[8] Konkrétně žalobce v dříve doložených prohlášeních uvedl, že žije v domácnosti se svou matkou, jejich příjem tvoří příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč za péči o matku ve stupni závislosti IV a starobní důchod matky ve výši 14 631 Kč. Žalobce nemá příjem či výnos z majetku, bankovní účet či zůstatek na účtu ani úspory. Má půjčku u věřitele RCV, s.r.o. ve výši 114 393,75 Kč (splácí soudnímu exekutorovi 10 000 Kč měsíčně) a dluh u Ministerstva spravedlnosti ve výši 300 Kč bez nákladů exekuce (cca 7 000 Kč). Oba dluhy jsou exekučně vymáhány. Nájemné v bytě a zálohy na energie činí 3 503,50 Kč. Péče o matku vyžaduje 24hodinovou dostupnost a je finančně náročná. Placená péče je poskytována v rozsahu 9 hodin denně při ceně za 1 hodinu péče 150 Kč. Uvedl také, že plní vyživovací povinnost ve výši 20 000 Kč (viz odst. [5] usnesení č. j. Nad 167/2025-58

pokračování

a odst. [7] usnesení č. j. Nad 8/2026-66). K tomu žalobce v nyní projednávané věci doplnil, že potřebuje vynaložit výdaj na polohovací postel ve výši 80 000 Kč.

[9] Podle § 36 odst. 3, věty první a druhé, s. ř. s. *[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.*

[10] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud, stejně jako v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, dospěl k závěru, že osobní, majetkové a výdělkové poměry žalobce odůvodňují plné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., neboť finanční prostředky, které má žalobce měsíčně k dispozici, jsou v podstatě stejné, jako jeho výdaje, ne-li nižší. Osvobodil jej proto od soudního poplatku za návrh na přikázání věci jinému soudu než místně příslušnému (výrok I. tohoto usnesení).

II. K návrhu na přikázání věci jinému soudu

[11] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

[12] Dle § 9 odst. 2 s. ř. s. *Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.*

[13] Žalobce svůj návrh odůvodnil tím, že celodenně pečuje o svou matku. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho činnosti známo, že již v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 167/2025 žalobce tuto skutečnost doložil rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci ze dne 13. 10. 2016, č. j. 122013/2016/LIB. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že matka žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb, a proto je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV – plná závislost. Skutečnost, že žalobce pečuje o svoji matku již od roku 2013, potvrzuje novější potvrzení Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Liberci ze dne 5. 11. 2025, č. j. 71471/2025/LIB, které žalobce předložil v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2026. V nyní projednávané věci žalobce prohlásil, že o matku nadále celodenně pečuje.

[14] S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud, stejně jako v usneseních č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66, dospěl k závěru, že nutnost celodenní péče žalobce o jeho matku je důležitým důvodem opodstatňujícím delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 s. ř. s. Takový postup odpovídá rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu nejen v případě samotného žalobce v minulosti (usnesení č. j. Nad 167/2025-58 a č. j. Nad 8/2026-66), ale též v jiných podobných případech (např. usnesení NSS ze dne 22. 6. 2004, č. j. Nad 87/2004–25, v němž byla jedním ze žalobců matka osobně pečující o dvě nezletilé děti, přičemž mladšímu byl necelý rok). Proto Nejvyšší správní soud z důvodu vhodnosti přikázal věc vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 A 32/2026 k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Ústí nad Labem (výrok II. tohoto usnesení).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2026

JUDr. Radan Malík
předseda senátu